

PTICE

OKOLI
NAS

V NASELJIH

V LETU 2017
pripravila Petra Arh in Tilen Basle

Narava je polna presenečenj in nedvomno so vsa bitja po svoje čarobna, vendar so nam redka tako blizu kot ptice. Najprej slišimo njihov čudovit napev, nato se zazremo v smer, od koder prihaja, in včasih, če imamo srečo in dober vid, pred nami zažari v pisanih barvah drobcen ptiček.

Naselja so pogost dom številnim vrstam ptic, ki so se prilagodile na življenje v kulturni krajini. Če za naš vrt in okolico doma skrbimo do narave prijazno jih lahko opazujemo skozi vso leto.

Z akcijo »Ptice okoli nas« vsi istočasno preštejemo ptice v okolici doma. Podatki so zelo pomembni, saj tako dobimo natančno sliko o stanju naših ptic. Kar je še pomembneje pa je slednje; če se tudi mi približamo pticam in jih približamo še komu od naših bližnjih bomo tako gojili pozitiven odnos do ptic in spoštovanje do narave. Prav zato je akcija zasnovana tako, da lahko sodelujejo prav vsi, tudi nepoznavalci ptic.

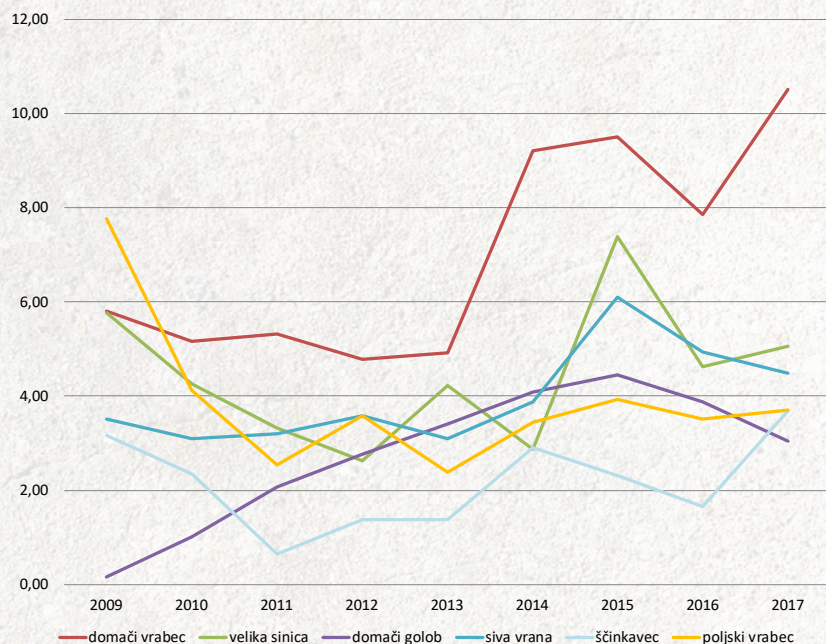
Kaj vse smo opazili v letu 2017?

Pozimi v letu 2017 smo že devetič preštevali ptice v okolici doma. Tokrat se je akcije udeležilo **1165 opazovalcev**. Štetju se je pridružilo 706 otrok iz 20 vrtcev, 26 osnovnih in 4 srednjih šol.

V enem tednu akcije smo zabeležili skupno **20.346 osebkov ptic**, ki so pripadale **78 vrstam**. Tri najštevilčnejše vrste so bile enako kot lani **domači vrabec (*Passer domesticus*)**, **siva vrana (*Corvus cornix*)** in **velika sinica (*Parus major*)**. Tem so letos sledili poljski vrabec (*Passer montanus*), kos (*Turdus merula*) in domači golob (*Columba livia domestica*). Med zanimivejšimi in redkejšimi vrstami smo opazovali povodnega kosa (*Cinclus cinclus*), skalne strnade (*Emberiza cia*), krivokljune (*Loxia curvirostra*) in velike jate repnikov (*Carduelis cannabina*).

Diagram: Številčnost nekaterih vrst ptic v naseljih v zadnjih devetih letih.

Zanimivo!

Vsako leto pri nas prezimi tudi kakšna bela štorclja, kar se zadnja leta dogaja vse pogostejše. Tudi v okviru akcije »Ptice okoli nas« smo jih nekaj pribeležili. Bolj izjemno opazovanje pa letos prihaja iz okolice Bleda, kjer sta v hlevu prezimi dve kmečki lastovki! Seveda s pomočjo srčnih ljudi.

Foto: Gregor Bernard

Pogosteži se predstavijo

Domači vrabec

Kadarkoli pogledamo skozi okno, vidimo majhnega ptička, ki ga vsi poznamo - to je domači vrabec. Tako so nam domači, da smo jih vpletli tudi v pregovore: »Bolje vrabec v roki, kot golob na strehi!« ali »O tem čivkajo že vrabci na strehi!« Domači vrabec je poleg kokoši najbolj razširjena vrsta ptice na svetu. Njegovo naravno območje razširjenosti sta Evropa in Azija, človek pa ga je zanesel tudi v Ameriko, južno Afriko in Avstralijo, kjer se je hitro razširil in začel izpodrivati nekatere tam domače vrste ptic. Vrabci so zelo zvesti, saj par ostane skupaj dokler ju smrt ne loči. Pri gnezdenju mu pomagajo tudi ptice, ki niso našle svojega partnerja ali primernege mesta za svoje gnezdo. Če pa se kateremu od gnezdečih partnerjev kaj zgodi, na njegovo mesto vskoči eden izmed pomočnikov in življenje teče dalje.

Foto: Gregor Bernard

Siva vrana

Zaradi močnega kljuna, srepega pogleda, turobne barve, predvsem pa zaradi dejstva, da so vsejed, ki se prehranjuje tudi z mrhovino, v marsikom vzbujajo odpor in strah. Spadajo med najpametnejše živali, hitro se učijo in prilagajajo spremembam, zlasti dobro se znajdejo v kmetijski krajini blizu človeka. Vsakdanja spremljevalka, o kateri govorimo, je siva vrana. Ta pri iskanju hrane s pridom uporablja svojo visoko inteligenco. S tal pobira oreške, školjke ali rakovice in jih spušča z velike višine na trdo podlago, da se razbijejo. V mestih jo pogosto zalotimo pri odpiranju vreč za smeti, na daljnovodih pa si rada privošči počitek ali pa celo namešča svoje gnezdo.

Foto: Bor Mihelič

Velika sinica

Velika sinica je najbolj znana in najpogostejša med našimi sinicami. Le kdo ne pozna te živahne ptice z vpadljivo rumenimi boki in trebuhom, ki ga po sredi kot kravata prekinja črna proga? Gnezdi v najrazličnejših bivališčih, od gozdov do vrtov in naselij. V primeru pomanjkanja dupel pa gnezdi na obrobju mest celo v poštnih nabiralnikih. Pozimi je reden obiskovalec krmišč, vključno z visečimi mrežicami z orehovimi jedrci in drugim semenjem. Dobro ji tekne tudi sadje in celo lešniki, ki jih odpira s kljuvanjem, medtem ko jih na veji drži z nogami ali pa jih zagozdi v kakšno špranjo.

Foto: Dejan Bordjan